

ÉÉN
STERK
SOCIAAL
DUURZAAM
LIMBURG

Jean-Paul Peuskens

*Het provinciebestuur werkt verder aan de uitbouw van een boven-lokaal **fietsrouten**netwerk en een fietssnelwegennetwerk. We trekken onze voorbeeldfunctie in jeugdbeleid door en focussen ons op **talentontwikkeling** zowel binnen het jeugdbeleid als op het vlak van onderwijs. In onze communicatie blijven we **Limburg** profileren als **dé regio waar nieuwe ideeën kansen krijgen** en waar er ruimte is om sterke ideeën te laten groeien.*

BELEIDSDOMEIN: **Informatie en Communicatie**

1 WE COMMUNICEREN GERICHT.

De Vlaamse regering kiest voor een proces van bestuurlijke verandering. Provincies krijgen in de toekomst een afgeslankte rol. Persoonsgebonden bevoegdheden zoals sport, jeugd, cultuur, cultureel erfgoed en welzijn verdwijnen in de loop van de volgende jaren. Provinciebesturen moeten focussen op hun grondgebonden bevoegdheden. Hoofdzakelijk gaat het dan om bevoegdheden op het vlak van economie, leefmilieu en ruimtelijke ordening. Maar ook in die beleidsdomeinen verruimt de Vlaamse regering de bevoegdheden, taken, autonomie en verantwoordelijkheid van de lokale besturen. Dit zal ook in die domeinen de rol van de provinciebesturen beïnvloeden.

Welke bestuurlijke veranderingen wanneer ingang krijgen, is voorlopig niet duidelijk. Wel duidelijk is dat in een transitieproces van deze omvang, communicatie meer dan ooit belangrijk is. Alle partners en personeelsleden van het provinciebestuur, alle stakeholders en decision makers binnen en buiten Limburg en in het bijzonder alle Limburgers hebben recht op de juiste informatie en begeleiding doorheen dit veranderingsproces. Het provinciebestuur kiest voor open, eerlijke en continue communicatie en informatie.

1.1 DE LIMBURGERS INFORMEREN

Het provinciebestuur vindt het belangrijk om de Limburgers op de hoogte te houden van wat de provincie in de toekomst doet. We kiezen voor een sterke mediamix met strategisch gekozen kanalen: print, regionale televisie, limburg.be, extranet lokale besturen en andere onlinekanalen zoals onze sociale media.

1.2 INZETTEN OP INTERNE COMMUNICATIE

Veranderen werkt waar communiceren slaagt. Het provinciebestuur kan maar in beperkte mate zelf het toekomstige transitietraject aansturen. Toch blijven we maximaal investeren in interactieve interne communicatie. De kwaliteit van de interne communicatie bepaalt de betrokkenheid van het personeel en dus ook van de dienstverlening.

1.3 VERSTERKEN VAN HET IMAGO VAN LIMBURG

Limburg onderscheidt zich in Vlaanderen als een provincie met een grotere identiteitseenheid dan andere provincies. De basis voor de ontwikkeling van onze economische speerpunten is enerzijds de aanwezigheid van groene ruimte en anderzijds de ruimte om te ondernemen in het hart van de Euregio. De provinciale regiomarketing is erop gericht om Limburg te profileren als een regio waar nieuwe ideeën meer kansen krijgen en waar ruimte is om sterke ideeën te laten groeien.

BELEIDSDOMEIN: **Mobiliteit**

We voeren het mobiliteitscharter consequent uit. Het Vlaams regeerakkoord stelt de taakafspraken tussen Vlaanderen en de vijf provincies niet ter discussie. Die afspraken werden vastgelegd in een beleidscharter in 2013. Dat vermeldt dat de provincies beleid kunnen voeren binnen vijf thema's: bovenlokaal fietsbeleid, woon-werkverkeer, mobiliteitseducatie en -sensibilisatie, gebiedsgerichte mobiliteitsvisies en tragewegenbeleid. Door de integratie van de diensten Wegen, Mobiliteit en Mobiliteitscentrale Aangepast Vervoer (MAV) kan de provincie bovendien een gericht en efficiënter beleid voeren.

1 WE VOEREN EEN BOVENLOKAAL FIETSBELEID.

53 % van de verplaatsingen in Vlaanderen is korter dan de fietsbare afstand van 5 km. 16,5 % van de verplaatsingen is zelfs korter dan 1 km. Er is dus een groot groeipotentieel voor duurzame vervoerswijzen, en zeker voor de fiets.

Het provinciebestuur versterkt het groeipotentieel voor fietsverplaatsingen door de verdere uitbouw van het bovenlokaal functioneel fietsrouten netwerk (BFF). Limburg werkt hiervoor samen met het Fietsfonds voor steden en gemeenten. Dit Fietsfonds investeert in de aanleg of verbetering van fietspaden die deel uitmaken van het BFF-traject op hun grondgebied.

We werken ook aan de uitbouw van een fietssnelwegennetwerk. Fietssnelwegen zijn fietsverbindingen tussen belangrijke bestemmingen, die zorgen voor conflictvrije, aangename en snelle fietsritten. Onderzoek in andere provincies toont aan dat werknemers langere afstanden willen afleggen met de fiets, als dit veiliger en sneller kan. Ook het toenemend gebruik van elektrische fietsen is een bijkomend argument voor de uitbouw van dergelijke "snellere" fietsinfrastructuur. De studie voor de opmaak van een fietssnelwegenplan in Limburg is bijna rond. In 2015 start de concrete uitwerking van een eerste fietssnelweg en werken we aan de signalisatie en de vervollediging van de Albertkanaalroute. Het Steunpunt Fiets werkt ook een aantal sensibiliserende maatregelen uit om het functioneel fietsgebruik te stimuleren.

2 WE STIMULEREN EEN DUURZAAM WOON-WERKVERKEER.

Het provinciebestuur ondersteunt via Mobidesk werkgevers om het woon-werkverkeer van hun werknemers duurzamer te maken. Daarnaast treedt Mobidesk op als dossierbegeleider voor het Pendelfonds.

3 WE ZETTEN IN OP MOBILITEITSEUCATIE EN -SENSIBILISERING.

Wij ondersteunen de Limburgse scholen op het vlak van verkeerseducatie en woon-schoolverkeer. Dat gebeurt onder meer via de realisatie van verkeersspellen voor het secundair onderwijs. Succesvolle projecten als de fuifbussen en de opleiding voor gemachtigde personen (in 2015 wegkapiteins en groepsleiders) zetten we verder.

4 WE WERKEN EEN GEBIEDSGERICHTE MOBILITEITSVISIE UIT.

Het is de provinciebesturen niet langer toegelaten om bovenlokale infrastructuurwerken op hun grondgebied te realiseren – met uitzondering van de eerder genoemde fietsinfrastructuur. Het charter laat de provinciebesturen wel toe om een gebiedsgerichte mobiliteitsvisie uit te werken. Door de uitwerking van deze visie kan het provinciebestuur bijdragen tot het onderbouwen van de infrastructuurbehoeften die onder meer in het strategisch actieplan voor Limburg geponeerd worden. De provincie kan ook een thematische werking opzetten voor en met de gemeenten. Daarnaast zet het provinciebestuur met de MAV haar inspanningen verder om samen met Vlaanderen de mobiliteit van personen met een beperking te vergemakkelijken. Dat gebeurt via een provinciedekkend systeem.

5 WE VOEREN EEN TRAGEWEGENBELEID.

Het provinciebestuur rondt in de loop van 2015 de inventarisatie van buurtwegen in Limburg af. Daarnaast onderzoekt het ook op welke wijze het gemeenten, die werken rond trage mobiliteit, inhoudelijk en financieel kan ondersteunen.

BELEIDSDOMEIN: **Jeugd****1 WE ZETTEN 100% IN OP EEN PROVINCIAAL JEUGDBELEID.****Sterk Limburg**

Op heel wat vlakken zijn de provinciale jeugddienst en de Limburgse jeugdraad al jaren een voorbeeld voor andere provincies en zelfs voor de Vlaamse overheid. Gekende voorbeelden zijn het beleid rond repetitielokalen voor jonge muzikanten of rond gehoorschadepreventie bij jongeren met de ALLEARS!-campagne. Het provinciebestuur zet daarom ook in 2015 volwaardig in op het provinciaal jeugdbeleid. Die bewuste beleidskeuze geeft de jeugdsector meer tijd om zich voor te bereiden op de komende bestuurlijke veranderingen.

1.1 INZETTEN OP TALENTONTWIKKELING

Elk kind telt. Deze uitspraak van Prof. Dr. Peter Adriaenssens typeert de ambitie van het provinciale jeugdbeleid. We moeten alle Limburgse kinderen en jongeren maximaal kansen geven om hun talenten te ontwikkelen. Projectsubsidies voor jongereninitiatieven zijn voor de provinciale jeugddienst het instrument om jongeren financieel en inhoudelijk te ondersteunen. Met de organisatie van dergelijke jongereninitiatieven ontwikkelen we op zich al talenten. Anderzijds geven jongerenprojecten kansen aan andere jongeren om hun talent te tonen en te verbeteren. Denk maar aan podiumkansen voor jong Limburgs talent, projecten ter bevordering van de toegankelijkheid (MKJ), Limburgse popfestivals, en uiteenlopende jongeren(cultuur)projecten.

Tweejaarlijks organiseert de provinciale jeugddienst Limbomania, DJ-mania en Comedymania. In de rand hiervan wordt ook gewerkt met jonge ontwerpers, jonge reportagemakers, ...

1.2 MAATSCHAPPELIJK KWETSBAAR JONGEREN

Het rapport van professor Daems stelt duidelijk dat er geïnvesteerd moet worden in Limburgse jongeren. Het talent van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren krijgt moeilijker kans om zich te ontwikkelen. Samen met het provinciaal steunpunt Onderwijs werkt de provinciale jeugddienst aan een integrale aanpak. Dat moet leiden tot een structurele detectie en ondersteuning van maatschappelijk kwetsbare jongeren. We doen dit onder andere door lokale netwerken (school, jeugdwerk, gemeentebestuur, MKJ-organisaties, ...) te versterken.

1.3 ONDERSTEUNEN VAN LOKALE BESTUREN OP VLAK VAN JEUGDBELEID

De ondersteuning van het jeugdbeleid van lokale besturen is een van de belangrijkste steunpunten – zowel decretaal als in het provinciaal strategisch meerjarenplan. Limburg heeft relatief veel “kleinere” gemeenten. Hierdoor is de rol van het provinciebestuur belangrijk en zelfs noodzakelijk. Het provinciebestuur voorziet een helpdesk, diverse vormings- en infomomenten en vraag-gerichte ondersteuning op maat.

1.4 ONDERSTEUNEN PROVINCIAAL JEUGDWERK

Limburg zette de afgelopen jaren sterk in op de provinciale ondersteuning voor het bovenlokale jeugdwerk. We versterken de provinciale werkingen in hun eigen functioneren binnen het Limburgse jeugdlandschap. Na de interne staats hervorming van 2013 bleven alleen puur Limburgse organisaties over. Concreet krijgen in 2015 nog 3 Limburgse organisaties structurele werkingssubsidies (vzw LISS, vzw De Regenboog en vzw CMGJ). Deze 3 bijzondere partners richten zich op maatschappelijk kwetsbare jongeren. Ze spelen een belangrijke rol in de realisatie van de SALK-doelstellingen rond Limburgse jongeren. Nieuwe opstartende bovenlokale jeugd-organisaties kunnen alsnog rekenen op steun via de projectsubsidies voor jongereninitiatieven.

BELEIDSDOMEIN: Onderwijs

In kennis investeren is in de toekomst investeren. Goed opgeleide mensen vormen de kracht van onze kenniseconomie. Daarom gaat de provincie voluit voor de creatie van kansen voor iedereen die kennis wil verwerven. Dat is nodig om onze regio te versterken. Onderwijs vormt onze kinderen en jongeren en draagt bij tot een sterke regio. Heel wat partners organiseren onderwijs. Efficiëntie en een optimale begeleiding van onze jongeren komt tot stand door linken te leggen tussen verschillende actoren, onderwijsnetten en socio-economische actoren. Zo is het Limburgs platform onderwijs – dat bestaat uit gemandateerde vertegenwoordigers uit de verschillende onderwijsnetten – uniek in Vlaanderen. Het versterkt de onderwijswereld in Limburg. Maar ook de vele beleidsdomein overschrijdende overlegstructuren versterken de ontwikkelingskansen en het toekomstperspectief. Niet alleen voor die jongeren, maar voor onze hele provincie. Daarnaast blijft de provincie de gemeenten ondersteunen in hun onderwijsflankerend beleid.

Het provinciaal onderwijsbeleid staat voor de verbinding, de ondersteuning, de innovatie, de versterking en de maximale creatie van ontwikkelingskansen voor iedereen, en in het bijzonder de meest kwetsbaren onder ons.

1 **WE ONTWIKKELEN EEN ECONOMISCH STERKE REGIO DOOR MIDDEL VAN STERK ONDERWIJS IN LIMBURG.**

Eén van de belangrijkste doelstellingen van het provinciaal flankerend onderwijsbeleid is de ongekwalificeerde uitstroom terugdringen. Jongeren met diploma kunnen makkelijker instappen in de arbeidsmarkt. De ongekwalificeerde uitstroom ligt in onze provincie hoger dan in andere provincies. Die uitstroom terugdringen is een belangrijke uitdaging. Een eerste actiepoint is de koppeling van de competenties en het welzijn van de jongeren aan zowel de verwachtingen van de arbeidsmarkt als aan de leerplannen van het onderwijs.

1.1 DE JUISTE STUDIEKEUZE

Even belangrijk zijn de leerkrachten, en een sterkere begeleiding naar de juiste studiekeuze. Die moet immers vertrekken van de talenten van elke jongere. De keuze voor vakgericht onderwijs lijdt onder het negatieve imago van technisch- en beroepsonderwijs. En dat terwijl heel wat jongeren technisch talent hebben. Daarom zal het provinciebestuur samen met de sectoren inspanningen doen door acties op te zetten om jongeren hun talenten vroegtijdig te laten ontdekken zodat ze gemakkelijker de juiste studiekeuze kunnen maken. Daarbij willen we ook onze jongeren en hun ouders overtuigen van de kansen die het technisch en beroepsonderwijs bieden.

1.2 AFSTEMMING ONDERWIJS ARBEIDSMARKT

Het provinciebestuur zet ook in op de verbetering van de overgang tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt voor de schoolverlaters, specifiek uit het TSO-BSO-Deeltijds Onderwijs en de Leertijd. De overgang tussen onderwijs en de arbeidsmarkt is voor deze doelgroep vaak te groot. Tegelijk is er een zeer breed aanbod van systemen waarbinnen jongeren hun eerste (deeltijdse) werkervaringen kunnen opdoen. De leerkrachten staan het dichtst bij de jongeren om hen te begeleiden naar de juiste keuze. Door hen te ondersteunen en tools aan te reiken komt de provincie tegemoet aan een betere overgang tussen onderwijs en arbeid. Een voorbeeld hiervan is het goed functionerend overlegplatform deeltijds beroepsonderwijs.

2 WE CREËREN KANSEN VOOR DE MEEST KWETSBAREN.

Een op vijf kinderen in Limburg dreigt in armoede op te groeien. Dat heeft uiteraard ook invloed op hun schoolloopbaan. De provincie versterkt het onderwijs om hier mee om te kunnen gaan. Want onderwijs is vaak dé plaats waar armoede gedetecteerd wordt. De aanpak van deze problemen op jonge leeftijd is bepalend voor de verdere schoolloopbaan en toekomst van deze jongeren.

Dé belangrijkste partners zijn de verstrekkers van de lerarenopleiding; zijnde hogescholen en cvo's. De kennis van de juiste attitudes om op deze problematiek te anticiperen, helpt om ook deze jongeren meer kansen te geven. Doelgroep zijn niet alleen de leraren in spe, maar ook actieve leerkrachten.

Maar ook de jongeren die verder willen studeren en in een moeilijke situatie verkeren, moeten kansen krijgen om kennis te verwerven. Steeds meer gezinnen hebben het financieel moeilijk om hun kinderen te laten studeren. Het aantal renteloze studieleningen verdubbelde twee jaar op rij. De noodzaak om jongeren ontwikkelingskansen te geven, blijkt groter dan ooit.

3 WE VERHOGEN DE ONDERWIJSKANSEN MET TAALKENNIS.

Een goede taalkennis verhoogt de kansen. Taal is een belangrijk aspect, zowel om de kansen van de meest kwetsbaren te verhogen als om het onderwijs te versterken met het oog op de arbeidsmarkt. Vanuit beiden thema's worden taalinitiatieven opgezet.

4 WE BIEDEN KWALITATIEF EN COMPLEMENTAIR ONDERWIJS AAN.

Het Provinciaal en Stedelijk Onderwijs Limburg (SGPSOL) heeft 11 provinciale en 2 stedelijke scholen (gemeente Dilsen-Stokkem). Het leerlingenaantal blijft er stabiel; het schommelt rond de 330 in het basisonderwijs, 6.000 leerlingen in het secundair onderwijs, en 10.000 in het volwassenenonderwijs.

4.1 LEERLINGENAANTAL

Het leerlingenaantal in de Provinciale Handelsschool kent een kentering. Het stijgt opnieuw sterk. De school zet sterk in op leerlingenzorg. De opleidingen secundair na secundair (Se-n-Se, de vroegere specialisatiejaren tso) zijn een absoluut succes – onder andere dankzij de uitstekende samenwerking met de VDAB en het PCVO Handel Hasselt.

Het Provinciaal Nijverheidsonderwijs heeft een breed aanbod aan technisch onderwijs, en scoort beter dan het Vlaamse gemiddelde in leerlingenaantal. Kenmerkend is de instroom in de tweede graad en de specialisatiejaren. Binnen het deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso) blijft het leerlingenaantal stabiel.

Het leerlingenaantal in de Provinciale Kunsthumaniora toont dit jaar een status-quo. De school organiseert sinds dit schooljaar een nieuwe opleiding Dans. Deze kso-opleiding is uniek in Limburg.

Een status-quo ook voor het leerlingenaantal in het Provinciaal Instituut voor Verpleegkunde. De instroom van werknemers in de zorgsector nadert zijn verzadigingspunt. Deze maatschappelijke tendens is voelbaar bij alle Limburgse verstrekkers van zorgopleidingen.

4.2 VOLWASSENENONDERWIJS

Vanaf dit schooljaar vindt er voor de HBO5-opleidingen binnen het volwassenenonderwijs een nauwe samenwerking plaats met het hoger onderwijs – zoals vooropgesteld in het decreet. De inkanteling van de provinciale HBO5-opleidingen in PXL, leidde tot een noodzakelijke fusie van PCVO Handel Hasselt en PCVO Maasmechelen tot PCVO Limburg. We zien ook dit jaar een stijging in lestijdenpakketten in al onze provinciale centra voor volwassenenonderwijs. We overschreden de kaap van 120.000 leerlingen.

5 WE ZORGEN VOOR STERKE BEGELEIDING VIA HET CLB.

Het Provinciaal Centrum voor Leerling Begeleiding staat jaarlijks in voor de begeleiding van duizenden jongeren. Enkele belangrijke uitdagingen dit jaar: de implementatie van het decreet IJH (Integrale Jeugdhulp) en het M-decreet. Beide decreten geven het CLB een sleutelpositie in onderwijs en welzijn. Diepgaande individuele dossiers worden behartigd in functie van inclusie in het gewoon onderwijs en doorverwijzing buitengewoon onderwijs (M-decreet); of in functie van niet rechtstreeks toegankelijke hulp in het vernieuwde jeugdhulplandschap (IJH-decreet).